

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ion Căpățîină,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Căpățîină împotriva lui Ivan Corcimari cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-695/23

NR. PIGD 2-19100482-01-2ra-18052023)

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pascari)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

11 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Ion Căpățînă

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 aprilie 2019, Ion Căpățînă a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Corcimari cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că prin sentința din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, Ivan Corcimari a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani în temeiul art.90 Cod Penal și obligația să nu frecventeze localurile de agrement.

3. Totodată, reclamantul a enunțat că, prin sentința nominalizată a fost admisă și acțiunea sa civilă în principiu, urmând ca instanța civilă să se expună asupra cuantumului despăgubirilor prejudiciului cauzat prin infracțiune. Sentința a intrat în vigoare la data de 11 mai 2016, nefiind contestată.

4. Ion Căpățînă a notat că, prin sentința din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a constatat faptul că la 26 august 2014, el împreună cu familia a plecat în ospeție la cumnata sa Maria Haret, care este vecină cu pârâtul.

5. Pentru a nu îngrădi accesul persoanelor în bloc, a parcat automobilul în fața acestuia la distanța de 1 m de perete și a intrat în casă. După ora 21:00, o vecină a bătut la ușă și le-a comunicat că Ivan Corcimari bate cu pumnii în automobil, strigă și numește cu cuvinte necenzurate. Ieșind afară, a observat că parbrizul automobilului era spart, iar lângă roata din partea dreaptă se afla un cotileț. De asemenea, lângă automobil se afla Ivan Corcimari pe care nu-l cunoștea până la acel moment și care se exprima în adresa proprietarului automobilului cu cuvinte necenzurate, strigând că o va deteriora. Deoarece era oră târzie, a cerut făptașului să se calmeze, însă acesta l-a amenințat cu răfuială, îl numea cu cuvinte necenzurate în public, chiar și la apariția

colaboratorilor de poliție. Acest conflict a durat aproximativ 30 min, după care s-a apropiat poliția și feciorul inculpatului, care îi ținea apărarea. În urma acțiunilor huliganice ale pârâtului Ivan Corcimari i s-a cauzat un prejudiciu material și moral estimat în sumă de 22540 de lei.

6. Subsecvent, reclamantul a indicat că la 28 august 2014 agentul constatator Ofițerul Principal de Sector al IP Buiucani Ghenadie Pîrcălab a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție administrativă, în baza art.104, 354 din Codul contravențional. Nefiind de acord cu decizia agentului constatator, în baza art.448 alin.(1) din Codul contravențional, a contestat procesul cu privire la contravenție. Prin hotărârea din 20 noiembrie 2014 a Judecătorei Buiucani, s-a dispus anularea deciziei cu privire contravenție nr.MAI02605347, emisă la 28 august 2014 de Ofițerul Principal de Sector al IP Buiucani în privința lui Ivan Corcimari, prin care acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 104 și 354 din Codul contravențional, cu dispunerea remiterii materialelor cauzei în adresa IP Buiucani în vederea întreprinderii acțiunilor prevăzute de art.424 din Codul contravențional.

7. Prin răspunsul nr.13-5004 din 25 mai 2015 a fost pornită cauza penală nr.2015031418, în baza art.287 alin.(1) Cod penal, în privința lui Ivan Corcimari de către procuratura Buiucani, mun. Chișinău. Prin ordonanța din 30 iunie 2015 procurorul în procuratura sec Buiucani, mun. Chișinău, Victor Furtună a clasat procesul penal și a scos persoana Ivan Corcimari de sub urmărire penală.

8. Deoarece în opinia sa, ordonanța dată era ilegală, nefondată și pripită, la 24 iulie 2015 a depus o plângere în baza art.299¹ din Codul de procedură penală, organului ierarhic superior, procurorului procuraturii Buiucani, care până la urmă nu a fost examinată în termenii stabiliți.

9. În context, reclamantul menționat că, fiind contestată ordonanța de clasare a cauzei penale și scoaterii de sub urmărire penală a lui Ivan Corcimari, cât și faptul neexaminării plângerii depuse organului ierarhic superior în ordinea art.299¹ din Codul de procedură penală, în baza art.313 din Codul de procedură penală, prin încheierea judecătorului de instrucție din 01 octombrie 2015, a fost anulată ordonanța de clasare a cauzei penale și scoaterii de sub urmărire penală a lui Ivan Corcimari, și atenționată procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău să examineze plângerea petiționarului sub toate aspectele legii și să adopte o hotărâre în condițiile legii.

10. În final, după mai bine de un an de zile, acțiunile lui Ivan Corcimari au fost încadrate în baza art.287 alin.(1) Cod penal și expediată cauza în instanța de judecată.

11. Complementar, reclamantul a relevat că nu a înaintat în cadrul examinării cauzei penale o acțiune civilă, cu speranța că Ivan Corcimari va conștientiza că urmează să-i repare prejudiciul cauzat, va manifesta regret de cele comise, însă acesta în decursul a aproximativ 3 ani de la data pronunțării sentinței judecătorești, nu a întreprins nicio acțiune în sensul dat.

12. Subsidiar, reclamantul a subliniat că la 26 august 2014, când pârâtul i-a deteriorat parbrizul din față a automobilului, intenționa să-l vândă, iar în acest sens, încă începând cu luna ianuarie 2014 a plasat anunț pe site-ul publicitar www.999.md, la prețul de 6000 de euro.

13. La 20 august 2014 a convenit să vândă automobilul la prețul de vânzare de 5300 de euro, dar deoarece cumpărătorul nu avea toată suma, potrivit recipisei din 20 august 2014 a achitat cu titlu de avans 500 de euro, iar la 09 septembrie 2014 urma să aibă loc tranzacția de vânzare-cumpărare. Când potențialul cumpărător a aflat despre faptul că a fost spart parbrizul și urma să fie înlocuit cu altul, a refuzat să cumpere automobilul dat fiind nevoit să-i restituie suma de 500 de euro primită ca avans. Abia la 15 februarie 2019, a reușit să vândă automobilul la un preț mult mai mic decât cel cu care convenise inițial, iar în toată această perioadă a avut suferințe morale, retrăiri și regret mare. Pierdea deja speranța că va mai vinde vreodată automobilul dat la un preț convenabil, mai mult, a ratat și posibilitatea de a-și procura un automobil pe care și-l dorea la un preț preferențial.

14. De altfel, reclamantul a susținut că din motivele enunțate, i s-a cauzat un prejudiciu material cu titlu de venit ratat, în urma realizării automobilului la un preț mult mai mic, cu aproximativ 600 de euro.

15. Totodată, în opinia reclamantului, prin prisma art.1422 din Codul civil, persoana vinovată urmează să-i restituie prejudiciul moral suportat, care se justifică prin hârțuirea de inspectoratele de poliție, procuratură și instanța de judecată mai bine de 1 an de zile, până ce a obținut echitatea judiciară, suferințe de retrăire și regret pentru că nu a fost posibil să vândă automobilul, având posibilitate reală, deoarece găsisse deja cumpărător, suferințe de disperare că nu va mai putea vinde automobilul la un preț convenabil o perioadă de 2 ani de zile.

16. De asemenea, reclamantul a subliniat că, deoarece nu găsea parbriz pentru modelul automobilului său de o calitate medie, iar cu acesta nu era

posibil să se deplaseze din cauza riscului de a se prăbuși complet, a fost nevoit să ia în locațiune un alt mijloc de transport în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu în avocatură pentru a se deplasa de la o instanță la alta în termen, conform graficului agendei stabilite deja cu mult timp înainte.

17. Astfel, a luat în locațiune un mijloc de transport de aceeași categorie de model Šcoda Fabia, fapt confirmat prin contractului de locațiune din 27 august 2014, achitând conform recipiselor anexate pentru locațiune suma de 4000 de lei, sumă care trebuie să fie încasată din contul pârâtului ca urmare a deteriorării parbrizului automobilului său.

18. Subsecvent, reclamantul a notat că la 17 septembrie 2014 a procurat un nou parbriz și ulterior l-a instalat suportând potrivit bonului de plată anexat, cheltuieli în sumă de 1540 de lei, care la fel, urmează să fie încasate din contul pârâtului Ivan Corcimari.

19. Complimentar, reclamantul a susținut că, deoarece până la acest moment, nu i-a fost restituită paguba cauzată, la 05 aprilie 2019 a expediat o somație în adresa pârâtului, dar avizul poștal s-a restituit cu mențiunea „nereclamat”.

20. Astfel, având în vedere cele enunțate, Ion Căpățînă a solicitat încasarea din contul pârâtului Ivan Corcimari, sumele de 600 de euro, potrivit cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești cu titlu de venit ratat, 2540 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat pentru schimbul parbrizului, deteriorat prin infracțiune de pârât, 4000 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru locațiunea automobilului, conform contractului de locațiune și 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

21. Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ion Căpățînă. S-a încasat de la Ivan Corcimari, în beneficiul lui Ion Căpățînă, suma de 5040 de lei, inclusiv 2540 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat pentru schimbul parbrizului deteriorat și 2500 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la Ivan Corcimari, în beneficiul statului Republica Moldova, suma de 250 de lei cu titlu de taxă de stat (f.d.98, 101-112).

22. La 10 decembrie 2021, Ion Căpățînă a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea cerințelor respinse și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.115).

23. La 15 mai 2022, Ion Căpățînă a depus cerere de apel motivat împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.128-136).

24. Prin decizia din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins din lipsă de temei apelul declarat de către Ion Căpățînă și s-a menținut hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.185-193, Vol.I).

25. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, a conchis că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces. Altfel spus, soluția instanței de fond este legală, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

26. Astfel, instanța de fond just a respins pretenția privind încasarea sumei de 600 de euro cu titlu de venit ratat, or, lipsa unor probe pertinente, concludente și admisibile și a înscrisurilor care să corespundă cerințelor din normele juridice cuprinse în art. 117 alin.(1) și (2), art.121, 130 alin.(3) din Codul de procedură civilă, face imposibilă admiterea pretenției date.

27. De asemenea, instanța de fond întemeiat a respins și cerința reclamantului-apelant Ion Căpățînă privind încasarea sumei de 4000 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru locațiunea automobilului conform contractului de locațiune, or, la materialele cauzei lipsesc probe care să ateste că automobilul era atât de deteriorat încât Ion Căpățînă să fie în imposibilitate să-și utilizeze automobilul în perioada 26 august 2014 – 05 septembrie 2014. Iar simpla invocare a existenței unei obligații nu este suficientă pentru a se dispune satisfacerea pretențiilor înaintate.

28. În final, referitor la pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, Curtea de Apel Chișinău invocând dispozițiile art.219 alin.(2) subpct.4) din Codul de procedură penală, art.1422 alin.(1) și (2), art.1423 alin.(1) și (2) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), a concluzionat că, deoarece la materialele cauzei au fost administrate probe suficiente care să confirme prezența prejudiciului, și anume sentința din 26 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, prin care Ivan Corcimari a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (1) din Codul penal, instanța de fond, just a admis parțial cerere

cu privire la repararea prejudiciului moral. Or, cuantumul prejudiciului moral solicitat de către reclamant în mărime de 5000 de lei este unul exagerat de mare, care de fapt nu urmărește în totalitate restabilirea dreptului încălcat, dar conferirea unei pedepse mai severe, cât și îmbogățirea fără justă cauză, fapt ce denotă necesitatea admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată, cu obligarea pârâtului la repararea prejudiciului moral cauzat lui Ion Căpățină, prin încasarea sumei de 2500 de lei, care este un quantum suficient pentru repararea tuturor suferințelor suportate prin fapta ilicită.

29. La 11 aprilie 2023, Ion Căpățină, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii cererii cu privire la încasarea sumei de 600 de euro cu titlu de venit ratat, 4000 de lei cu titlu de prejudiciu material pentru locațiunea automobilului și 2500 de lei cu titlu de prejudiciu moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de admiterea integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.172-203).

30. În motivarea recursului, recurentul a indicat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând dezacordul cu decizia instanței de apel pe care o consideră ilegală și nefondată și parțial cu hotărârea primei instanțe, deoarece în opinia sa, instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au respins parțial cererea sa de chemare în judecată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

32. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

33. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului):

„Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

34. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4)”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 01 decembrie 2022 și expediată recurentului Ion Căpățînă, prin e-mail, la 13 februarie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar (f.d.167). În aceste circumstanțe, recursul declarat de Ion Căpățînă la 11 aprilie 2023, se consideră în termen.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Căpățînă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

37. Din analiza recursului declarat rezultă că Ion Căpățînă a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată; aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată; aplicarea unei legi care a fost declarată neconstituțională; interpretarea în mod eronat legea, precum și aplicarea în mod eronat a analogiei legii sau analogiei dreptului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 11 aprilie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

40. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

41. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

42. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

43. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

44. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Ion Căpățînă, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

45. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Ion Căpățîină, ca fiind inadmisibil.

46. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Căpățîină.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă